

ULUSAL VE ULUSLARARASI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURUM VE TEŞKİLAT YAPILARI

BAKANLIK ANA HİZMET BİRİMLERİ

- Çalışma Genel Müdürlüğü
- Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
- Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü
- Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı
- Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü
- Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü
- Şehit Yakınları ve Gaziler Dairesi Genel Müdürlüğü
- Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı
- İç Denetim Başkanlığı
- Strateji Geliştirme Başkanlığı
- Hukuk Müşavirliği
- Bakanlık Müşavirleri
- Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
- Personel Dairesi Başkanlığı
- Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
- Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

BAĞLI KURULUŞLAR

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi
- Ereğli Kömür Havzası Amele Birliği Biriktirme ve Yardımlaşma Sandığı

İLGİLİ KURULUŞLAR

- Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü
- Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
- Mesleki Yeterlilik Kurumu
- Devlet Personel Başkanlığı

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (İSGGM) GÖREVLERİ;

- İSG konularında, mevzuatın uygulanmasını sağlamak ve mevzuat çalışması yapmak,
- Ulusal politikaları belirlemek ve bu politikalar çerçevesinde programlar hazırlamak,
- Ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,
- Etkin denetim sağlamak amacıyla gerekli önerilerde bulunmak ve sonuçlarını izlemek,
- Standart çalışmaları yapmak, normlar hazırlamak ve geliştirmek, ölçüm değerlendirme, teknik kontrol, eğitim, danışmanlık, uzmanlık ve bunları yapan kişi ve kuruluşları inceleyerek değerlendirmek ve yetki vermek,
- Kişisel koruyucuların ve makine koruyucularının imalatını yapacak kişi ve kuruluşlara yetki vermek, ithal edilecek kişisel koruyucuların ve makine koruyucularının standartlara uygunluğunu ve bu hususlarda usul ve esasları belirlemek,
- İş sağlığı ve güvenliği ile iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi konularında inceleme ve araştırma çalışmalarını planlayıp programlamak ve uygulanmasını sağlamak,
- Faaliyet konuları ile ilgili yayım ve dokümantasyon çalışmaları yapmak ve istatistikleri düzenlemek,
- Mesleki eğitim görenler, rehabilite edilenler, özel risk grupları ve kamu hizmetlerinde çalışanlar da dahil olmak üzere tüm çalışanların iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı korunmaları amacıyla gerekli çalışmaları yaparak tedbirlerin alınmasını sağlamak,
- İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi ve Bölge Laboratuvarlarının çalışmalarını düzenlemek, yönetmek ve denetlemek

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ BAŞKANLIĞI (İSGÜM)

GÖREVLERİ;

T.C. AİLE, ÇALIŞMA VE
• SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI •
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ

- İş sağlığı ve Güvenliği alanında verilen ölçüm ve analiz hizmetleri sunmak,
- İşyeri fiziksel maruziyetlerinin ölçülmesi ve bu konuda metod ve stratejiler geliştirilmesi,
- Risk değerlendirilmesi, ergonomi ve kişisel koruyucu donanımlar konusunda bilgilendirme ve İSGÜM Müdürlüğü hizmetleri kapsamında, merkez laboratuvarlarında yapılan gürültü, titreşim, aydınlatma, termal konfor şartları ve toz ölçümü işlemlerinin düzenli bir şekilde yapılması faaliyetlerini yürütmek.
- Deney sonuçlarını kontrol edip onaylamak Ortam Ölçümleri için Deney ve Cihaz talimatlarını kontrol etmek.

ÇALIŞMA ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi (ÇASGEM)

T.C. AİLE, ÇALIŞMA VE
• SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI •
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK EĞİTİM ARAŞTIRMA MERKEZİ

- Bakanlık, bağlı kuruluşlar ve ilgili kuruluşlarının personeli ile özel veya kamu sektöründe faaliyet gösteren işyerlerindeki işçi, işveren veya yönetici personelin eğitimlerini sağlamak amacıyla: çalışma hayatı, sosyal güvenlik, işçi-işveren ilişkileri, iş sağlığı ve güvenliği, işyeri hekimliği, sağlık memurluğu, işyeri hemşiresi ile görevli mühendis ve teknik elemanlara sertifika programları düzenler toplam kalite yönetimi, iş teftişi, istihdam, verimlilik, iş piyasası etütleri, ergonomi, çevre, ilk yardım, iş istatistikleri ve benzeri konularda eğitim programları hazırlamak, seminerler düzenlemek ve bu konular ile ilgili araştırmalar yapar.

- ÇASGEM, Türkiye'de güvenli bir çalışma ortamı sağlamayı, işyerlerinde meydana gelebilecek olası kazaları ve yaralanmaları önlemeyi, iş kazalarını ve meslek hastalıklarını en aza indirmeyi, çalışanlara ve işverenlere sosyal güvenlik hakkında iş hukuku açısından hak ve yükümlülüklerini öğretmek, iş barışını sağlamayı, böylece ulusal ekonomiye ve kalkınmaya destek vermeyi amaçlayan bir kurumdur.
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik sorunları üzerine ulusal ve uluslararası bölge seminerleri düzenlemek ve düzenlenen seminerlere katılmak,
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik konularında araştırma ve incelemeler yapmak ve bu konularda gerekli bilgi ve belgeler toplamak
- İşyerlerinin çalışma konuları ve iş verimi ile ilgili sorunlarını, ilgililerin ve iş sahiplerinin olurlarını incelemek ve bu konularda önerilerde bulunmak
- Türkçe ve yabancı dillerde amacına uygun, görev alanına giren konularda derlemeler yapmak ve yayınlarda bulunmak
- Amacına uygun bir şekilde yerli ve yabancı yayın, dokümantasyon, filmler, fotoğraflar ve slaytlar temin ederek, bunlardan yeterince faydalanılmasını sağlamaktır.

REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI

- Çalışma hayatıyla ilgili mevzuatın uygulanmasını denetlemek,
- İş teftişiyle ilgili mevzuat çalışması yapmak ve mevzuatta görülen boşluk ve aksaklıkların giderilmesi için alınması gerekli önlemler konusunda görüş bildirmek,
- İş teftişiyle ilgili istatistikleri tutmak, değerlendirmek, yorumlamak ve yayınlanmasını sağlamak,
- OSGB kuruluş işlemleri ve denetlemeleri yapmak.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU (SGK)

- Ulusal kalkınma strateji ve politikaları ile yıllık uygulama programlarını dikkate alarak sosyal güvenlik politikalarını uygulamak, bu politikaların geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak.
- Hizmet sunduğu gerçek ve tüzel kişileri hak ve yükümlülükleri konusunda bilgilendirmek, haklarının kullanılmasını ve yükümlülüklerinin yerine getirilmesini kolaylaştırmak.
- Sosyal güvenliğe ilişkin konularda; uluslararası gelişmeleri izlemek, Avrupa Birliği ve Uluslararası kuruluşlar ile işbirliği yapmak, yabancı ülkelerle yapılacak sosyal güvenlik sözleşmelerine ilişkin gerekli çalışmaları yürütmek, usulüne göre yürürlüğe konulmuş uluslararası antlaşmaları uygulamak.
- Sosyal güvenlik alanında, kamu idareleri arasında koordinasyon ve işbirliğini sağlamak.

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (İŞKUR)

- Etkin bir işgücü piyasası bilgi sistemi aracılığıyla piyasanın ihtiyaçlarını tespit edip, bu doğrultuda işgücü arz ve talebini eşleştirmek, işsizliği önlenmesi faaliyetlerine yardımcı olmak, işgücü programları yoluyla istihdamı kolaylaştırmak, korumak ve artırmak, mesleki becerileri geliştirmek, işini kaybedenlere geçici gelir desteği sağlamak ve istihdama ilişkin tedbirleri sosyal diyalog içerisinde geliştirmek ve gerçekleştirmek gibi vizyonu vardır.

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU(MYK)

- Ulusal meslekî yeterlilik sistemi ile ilgili yıllık gelişme planlarını hazırlamak, geliştirmek, uygulamasını yapmak veya yaptırmak, denetlemek; bunlara ilişkin düzenlemeleri yapmak.
- Standartları belirlenecek meslekleri belirlemek ve bu standartları hazırlayacak kurum ve kuruluşları tespit etmek.
- Yükseköğretim ve orta öğretim düzeyindeki öğretim kurumlarında ulusal meslek standartlarına uygun eğitim ve öğretimin yapılabilmesi için Millî Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yapmak.
- Ulusal meslek standartlarını temel alarak, teknik ve meslekî alanlarda ulusal yeterliliklerin esaslarını belirlemek.
- Ulusal meslekî yeterlilikler alanındaki eğitim ve öğretim kurumlarını ve programlarını akredite edecek kurumları belirlemek.
- Yeterliliği belgelendirecek yetkilendirilmiş kurumları belirlemek ve sınavlarda başarılı olanlara sertifika verilmesini sağlamak.
- Türkiye'de çalışmak isteyen yabancıların sahip oldukları meslekî yeterlilik sertifikalarının doğruluğunu belirlemek.

- Ulusal meslekî yeterlilik standartlarını dünyadaki ve teknolojideki gelişmelere uygun olarak geliştirmek, yeterlilik standartlarını yükseltmek ve uluslararası alanda tanınmalarını sağlamak.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- Asgari ücretin tespit ve uygulamasına ilişkin işlemleri yürütmek
- Çalışma hayatına ilişkin onayladığımız uluslararası sözleşmeler ve AB uyum yasaları çerçevesinde sosyal tarafların görüşleri de alınarak yeniden düzenlenmesi için çalışmalarda bulunmak,
- ILO Sözleşmeleri ve diğer uluslararası belgelerle ilgili olarak genel müdürlük görüşlerinin oluşturulmasında koordinasyonu sağlamak ve bunlarla ilgili çalışmalarını yürütmek,
- Toplu İş Sözleşmesi Kanununda öngörülen iş ve işlemleri yapmak, sendikal kuruluşlar ile kamu kurum ve kuruluşlarından gelen görüş taleplerinin değerlendirilerek ve ilgili mevzuat hükümlerine göre cevaplandırmak vb .

AVRUPA BİRLİĞİ ÇERÇEVESİNDEKİ BAZI TANIMLAMALAR

AB/TÜZÜK:

Üyeler için bağlayıcı ve doğrudan uygulanan düzenlemedir, belirlenmiş olan ilke ve kurallara, ulusal mevzuata yansıtılmadan uyulması talep edildiğinde çıkartılır.

AB/DİREKTİF:

Bağlayıcılığı vardır, her üye ülke direktifteki ilke ve kuralları belirlenmiş olan sürede mevzuatına uyarlayıp iç hukukuna yansıtır.

AB/TAVSİYE VE GÖRÜŞLER:

Mevzuattan sayılmayıp bağlayıcılığı olmamasına rağmen politika oluşturulduğunda yol gösterici bir hukuki terimdir.

İLO YA GÖRE BAZI TANIMLAR

İLO/SÖZLEŞME:

İlke ve kuralların belirlenmesinde temel araçtır, Uluslar arası antlaşmalarda temel niteliklidir, ulusal politikalara yol gösterici olup sözleşmeleri onaylayan ülkeleri bağlar

İLO/TAVSİYE KARARI:

Sözleşmeyle eş zamanlı çıkarılan ve onaylanmasına gerek olmayan, bağlayıcılığı olmayan ilke ve kuralların nasıl uygulanacağını tarif eden sözleşmeyi tamamlayan bir terimdir.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ALANINDA BİRLEŞMİŞ MİLLETLERE BAĞLI KURULUŞLAR

- 1-ULUSLAR ARASI ÇALIŞMA TEŞKİLATI **ILO**
- 2-DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ **WHO**
- 3-ULUSLAR ARASI ATOM ENERJİSİ AJANSI
- 4-BM ÇEVRE PROGRAMI **UNEP**
- 5-BM KALKINMA PROGRAMI **UNDP**
- 5-BM SANAYİİ GELİŞTİRME ÖRGÜTÜ **UNIDO**

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ALANINDA BİRLEŞMİŞ MİLLETLERE BAĞLI OLMAYAN DİĞER KURULUŞLAR

- 1-İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AJANSI **USA-OSHA**
- 2-AVRUPA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AJANSI **EU-OSHA**
- 3-AVRUPA KOMİSYONU (AB'ye Bağlıdır)

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ALANINDA ULUSLAR ARASI ÖNEMLİ BAZI DİREKTİFLER VE KARARLAR

- 1-AVRUPA SOSYAL ŞARTI
- 2-AVRUPA BİRLİĞİ ÇERÇEVE DİREKTİFİ **89/391/EEC**
- 3-SEVESO DİREKTİFİ
- 4-FLEDELFIYA BİLDİRGESİ
- 5-ÇALIŞMA YAŞAMINDA TEMEL İLKE VE HAKLAR BİLDİRGESİ

ULUSLAR ARASI ÇALIŞMA TEŞKİLATI(İLO 1919)

International
Labour
Organization

- Uluslararası Çalışma Örgütü, 1919'da imzalanan Versay Antlaşmasında öngörülen Milletler Cemiyeti ile ortaya çıkmıştır. Amaç, Birinci Dünya Savaşından sonra giderek büyüyen sorunlara yönelik sosyal reform niteliğinde çözümler bulmak ve reformların uluslararası düzeyde uygulanmasını sağlamaktır.
- 1919'da Milletler Cemiyetinin özel bir hükümetlerarası ajansı olarak kurulan Uluslararası Çalışma Örgütü, 1946 yılında Birleşmiş Milletler'in özel ihtisas kuruluşu olmuştur. İkinci Dünya Savaşından sonra, Filadelfiya Bildirgesi ile birlikte, ILO'nun temel amaç ve ilkeleri yeniden oluşum ve genişleme sürecine girmiştir. Bildirge, savaş sonrası ulusal bağımsızlıkla birlikte büyümeyi öngörmüş, gelişmiş dünya ile büyük ölçekte teknik işbirliğinin başlangıcının müjdecisi olmuştur. Buna göre, kuruluşun amacı, dünya çapında tam istihdamı gerçekleştirmek, hayat seviyesini yükseltmek ve işgücünün çalışma şartlarını iyileştirmek için bir eylem programı hazırlamaktır.
- Birleşmiş Milletler üyeleri içinde yalnızca ILO üçlü bir yapıya sahip bulunmaktadır; **işveren ve işçi** temsilcileri ekonominin "sosyal tarafları" politika ve programların şekillendirilmesinde, **üçüncü tarafı oluşturan hükümet temsilcileri** ile eşit söz hakkına sahiptirler. ILO, sosyal ve ekonomik konularda ve başka alanlarda geçerli ulusal politikaların geliştirilmesinde ve duruma göre uygulanmasında sendikalar ve işverenler arasındaki "sosyal diyalogu" geliştirerek aynı üçlü yapılanmayı üye ülkelerde de teşvik etmektedir.
- Uluslararası asgari çalışma standartları ve ILO'nun genişletilmiş politikaları, her yıl toplanan Uluslararası Çalışma Konferansı'nda belirlenmektedir. ILO üyesi ülkeler tarafından finanse edilen çalışma programı ve bütçesi ise her iki yılda bir aynı Konferans tarafından benimsenmektedir. Konferansta ayrıca, dünyada çalışanların durumu ve sosyal konulardaki sorunlar ile ilgili tartışmaların yapıldığı uluslararası forumlar gerçekleştirilmektedir. Her üye ülkenin, iki hükümet temsilcisi, bir işveren ile konferansa katılma hakkı vardır. Bu delegeler, bağımsız olarak söz alabilirler ve oy verebilirler. Konferansın yıllık oturumları arasındaki ILO çalışmaları ise, 28 Hükümet temsilcisi ile 14 işçi ve 14 işveren temsilcisinden oluşan Yönetim Kurulu tarafından sürdürülür.

- ILO sekreteryası, merkez büroları, araştırma merkezi ve basımevi Cenevre'deki Uluslararası Çalışma Ofisi'nde faaliyet göstermektedir. 40'ı aşkın ülkede ILO'nun bölge, alan ve ülke ofisleri bulunmaktadır ve yerinden yönetim ilkesine göre çalışmaktadır. Yönetim Kurulu ve Ofisin çalışmalarına, temel sanayi kollarında oluşturulan gene üçlü yapıdaki komiteler yardımcı olmaktadır. Bunların yanısıra, mesleki eğitim, yönetim geliştirme, iş güvenliği ve sağlığı, endüstriyel ilişkiler, çalışanların eğitimi ve kadın ve genç işçilerin özel sorunları konularında uzman kişilerden oluşan komiteler de bu çalışmalarını desteklemektedir. ILO üye ülkelerinin bölgesel toplantıları, bölge ile ilgili özel konuları değerlendirmek üzere düzenli olarak yapılmaktadır.

- ✓ **Kuruluş tarihi: 1919Türkiye'nin katılım tarihi: 1932**

ILO'NUN DÖRT TEMEL STRATEJİK HEDEFİ VARDIR

- 1-Çalışma yaşamında standartlar, temel ilke ve hakları geliştirmek ve gerçekleştirmek,
- 2-Kadın ve erkeklerin insana yakışır işlere sahip olabilmeleri için daha fazla fırsat yaratmak,
- 3-Sosyal koruma programlarının kapsamını ve etkinliğini artırmak,
- 4-Üçlü yapıyı ve sosyal diyalogu güçlendirmek.

ILO ANAYASASI'NDA AŞAĞIDAKİ HEDEFLER BELİRLENMİŞTİR

- 1-İstihdam ve işsizliğin önlenmesi
- 2-Çalışma saatlerinin düzenlenmesi
- 3-Uygun asgari ücret
- 4-İş dışındaki hastalık ve kazalardan korunma
- 5-Çocukların, gençlerin ve kadınların korunması
- 6-Yaşlılıkta ve maluliyette koruma
- 7-Göçmen işçilerin haklarını korunması
- 8-Eşit işe eşit ücret
- 9-Örgütlenme özgürlüğü
- 10-Mesleki eğitim ve sürekli eğitim

ILO SÖZLEŞMELERİ

Türkiye tarafından onaylanan ILO Sözleşmeleri şunlardır:

2 No'lu İşsizlik Sözleşmesi

11 No'lu Örgütlenme Özgürlüğü (Tarım) Sözleşmesi

14 No'lu Haftalık Dinlenme (Sanayi) Sözleşmesi

15 No'lu Asgari Yaş (Trinciler ve Ateşçiler) Sözleşmesi 26 No'lu Asgari Ücret Belirleme Yöntemi Sözleşmesi

29 No'lu Zorla Çalıştırma Sözleşmesi

34 No'lu Ücretli İş Bulma Büroları Sözleşmesi

42 No'lu İşçinin Tazmini (Meslek Hastalıkları) Sözleşmesi (Revize)

45 No'lu Yeraltı İşleri (Kadınlar) Sözleşmesi

53 No'lu Ticaret Gemilerinde Çalışan Kaptanlar ve Gemi Zabitlerinin Meslekî

Yeterliliklerinin Asgari İcaplarına İlişkin Sözleşme

55 No'lu Gemiadamlarının Hastalanması, Yaralanması ya da Ölümü Halinde Armatörün Sorumluluğuna İlişkin Sözleşme

58 No'lu Asgari Yaş (Deniz) Sözleşmesi (Revize)

59 No'lu Asgari Yaş (Sanayi) Sözleşmesi (Revize)

68 No'lu Gemilerde Mürettebat İçin İlaş ve Yemek Hizmetlerine İlişkin Sözleşme

69 No'lu Gemi Aşçılarının Mesleki Ehliyet Diplomalarna İlişkin Sözleşme

73 No'lu Gemiadamlarının Sağlık Muayenesine İlişkin Sözleşme

77 No'lu Gençlerin Tıbbi Muayenesi (Sanayi) Sözleşmesi

80 No'lu Son Maddelerin Revizyonu Sözleşmesi

81 No'lu İş Teftişi Sözleşmesi

87 No'lu Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunması Sözleşmesi

88 No'lu İş ve İşçi Bulma Servisi Kurulması Sözleşmesi

92 No'lu Mürettebatın Gemide Barınmasına İlişkin Sözleşme

94 No'lu Çalışma Şartları (Kamu Sözleşmeleri) Sözleşmesi

95 No'lu Ücretlerin Korunması Sözleşmesi

96 No'lu Ücretli İş Bulma Büroları Sözleşmesi (Revize)

98 No'lu Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesi

99 No'lu Asgari Ücret Tespit Mekanizması (Tarım) Sözleşmesi

100 No'lu Eşit Ücret Sözleşmesi

102 No'lu Sosyal Güvenlik (Asgari Standartlar) Sözleşmesi

105 No'lu Zorla Çalıştırmanın Kaldırılması Sözleşmesi

108 No'lu Gemiadamları Ulusal Kimlik Katlarına İlişkin Sözleşme

111 No'lu Ayırıcılık (İş ve Meslek) Sözleşmesi

115 No'lu Radyasyondan Korunma Sözleşmesi

116 No'lu Son Maddelerin Revizyonu Sözleşmesi

118 No'lu Muamele Eşitliği (Sosyal Güvenlik) Sözleşmesi

119 No'lu Makinaların Korunma Tertibatı ile Techizi Sözleşmesi

122 No'lu İstihdam Politikası Sözleşmesi

123 No'lu Asgari Yaş (Yeraltı İşleri) Sözleşmesi

127 No'lu Azami Ağırılık Sözleşmesi

133 No'lu Mürettebatın Gemide Barındırılmasına İlişkin Sözleşme (İlave Hükümler)

134 No'lu İş Kazalarının Önlenmesine (Gemiadamları) İlişkin Sözleşme

135 No'lu İşçi Temsilcileri Sözleşmesi

138 No'lu Asgari Yaş Sözleşmesi

- 142 No'lu İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Sözleşmesi
144 No'lu Üçlü Danışma (Uluslararası Çalışma Standartları) Sözleşmesi
146 No'lu Gemiadamlarının Yıllık Ücretli İznine İlişkin Sözleşme
151 No'lu Çalışma İlişkileri (Kamu Hizmeti) Sözleşmesi
152 No'lu Liman İşlerinde Sağlık ve Güvenliğe İlişkin Sözleşme
153 No'lu Karayolları Taşımacılığında Çalışma Saatleri ve Dinlenme Sürelerine İlişkin Sözleşme
155 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin Sözleşme
158 No'lu Hizmet İlişkisine Son Verilmesi Sözleşmesi
159 No'lu Mesleki Rehabilitasyon ve İstihdam (Sakatlar) Sözleşmesi
161 No'lu Sağlık Hizmetlerine İlişkin Sözleşme
164 No'lu Gemiadamlarının Sağlığının Korunması ve Tıbbi Bakımına İlişkin Sözleşme
166 No'lu Gemiadamlarının Ülkelerine Geri Gönderilmesine İlişkin Sözleşme
182 No'lu En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesi

- ✓ **Hijyen(Ticaret ve Büro) sözleşmesi ve tavsiye kararı,iş kollarındaki korunma ilkeleri ve kuralları olarak nitelenen sözleşme ve tavsiye kararları içerisinde yer alır**

ÖNEMLİ BAZI İLO SÖZLEŞMELERİ

No. 29: Zorla Çalıştırma Sözleşmesi

Sözleşme zorla ya da zorunlu çalıştırmanın her tür biçimine son verilmesini öngörür. Ancak, askerlik hizmeti, mahkumların belirli bir denetime göre çalıştırılmaları, bu arada savaş, yangın ve deprem gibi olağanüstü durumlarda gerek duyulan çalıştırma biçimleri için istisna tanınır.

No. 87: Örgütlenme Özgürlüğü ve Örgütlenme Hakkının Korunması Sözleşmesi

Bütün işçi ve işverenlerin, önceden izin almaksızın ve serbestçe kendi örgütlerini kurma ve bu örgütlene katılma haklarını güvence altına almakta ve bu örgütlerin resmi görevlilerin müdahalelerinden bağımsız serbestçe işlev görebilmelerini sağlayacak güvenceler getirir.

No.98: Örgütlenme ve Toplu Sözleşme Hakkı Sözleşmesi

Sendika ayrımcılığı gözetilmesine, farklı kesimlerin örgütlerinin birbirlerinin çalışmalarına müdahale etmelerine karşı ve toplu sözleşme düzeninin geliştirilmesine yönelik önlemler getirmektedir.

No.100: Eşit Ücret Sözleşmesi

Erkek ve kadınların, eşit işlerde eşit ücret ve sosyal haklara sahip olmalarını öngörmektedir.

No. 105: Zorla Çalıştırmanın Yasaklanması Sözleşmesi

Zorla ya da zorunlu çalıştırmanın herhangi bir biçiminin siyasal zorlama ve eğitime, siyasal ya da ideolojik görüşlerin açıklanması nedeniyle cezalandırma, işgücünü harekete geçirme, çalışma disiplinini sağlama, ayrımcılık ve grevi katılanları cezalandırma aracı olarak kullanılmasını yasaklamaktadır.

No. 111: Ayrımcılık (İstihdam ve Meslek) Sözleşmesi

İş verme, eğitim ve çalışma koşullarının düzenlenmesinde ırk, renk, cinsiyet, din, siyasi görüş, ulusal kimlik ve sosyal köken temelinde ayrımcılık yapılmasının ulusal politikalarla önlenmesi, fırsat ve uygulama alanında eşitliği geliştirme çağrısında bulunmaktadır.

No. 138: Asgari Yaş Sözleşmesi

İşe kabulde asgari yaşın zorunlu temel eğitimin tamamlandığı yaştan daha düşük olamayacağını öngörerek çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasını amaçlamaktadır.

No. 182: Çocuk İşçiliğinin En Kötü Biçimleri Sözleşmesi

Çocuk işçiliğinin en kötü biçimlerinin acilen ve etkili biçimde ortadan kaldırılmasını sağlayacak önlemlerin alınmasını öngörmektedir. Çocuk işçiliğinin en kötü biçimleri arasında kölelik ve benzeri koşullarda çalıştırılma, silahlı çatışmalarda kullanılmak üzere zorla askere alınma, fuhuş ve pornografi amaçlarıyla ve yasa dışı işlerde kullanılma ve bu arada çocukların sağlığına, güvenliğine ve ahlaki değerlerine zarar verecek işler yer almaktadır.

- Türkiye **8 adet** temel sözleşmenin tamamını imzalamıştır, teknik sözleşmelerin bir kısmını imzalamıştır son olarak **167** İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi ile **176** Madenlerde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesini imzalamıştır.
- Ancak bazı imzalamadığı teknik sözleşmeler vardır. **132** Mesleki kanser sözleşmesi, **162** Asbest sözleşmesi bunlardan en önemlileridir.
- Hijyen (Ticaret ve Büro) sözleşmesi ve tavsiye kararı, iş kollarındaki korunma ilkeleri ve kuralları olarak nitelenen sözleşme ve tavsiye kararları içerisinde yer alır

DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ (WHO 1948)

World Health Organization

1945 yılında ABD'nin San Francisco kentinde toplanan Birleşmiş Milletler Konferansı, bu dönemde bütün halkların sağlığının, dünyada barış ve güvenliğin sağlanması açısından temel önem arz ettiğini kabul ederek Çin ve Brezilya'lı delegelerin bir "Uluslararası Sağlık Örgütü" kurulması amacıyla toplantı düzenlenmesi oybirliğiyle kabul edilmiştir.

19-22 Temmuz 1946 tarihleri arasında New York'ta toplanan Uluslararası Sağlık Konferansı'nda, Türkiye'nin de içinde bulunduğu 61 ülkenin temsilcileri tarafından WHO Anayasası imzalanarak en az 26 üye ülkenin resmi kabulü ile yürürlüğe girmesi için işlem başlatılmıştır. Türkiye 2 Ocak 1948 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü'ne üye olmuştur. 26 üye ülkenin resmi kabul işlemi 7 Nisan 1948 tarihinde netleşmiş ve 7 Nisan günü tüm Dünya'da

“Dünya Sağlık Günü” olarak kabul edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti, 9 Haziran 1949 tarih ve 5062 sayılı Kanun’la Dünya Sağlık Örgütü Anayasası’nı onaylayarak WHO’ya resmen üye olmuştur.

DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ’NÜN GÖREVLERİ ŞUNLARDIR

- 1)** Sağlık alanında uluslararası nitelik taşıyan çalışmalarda yönetici ve koordinatör makam sıfatıyla hareket etmek.
- 2)** BM, İhtisas Kuruluşları, sağlık idareleri, meslek grupları ve keza uygun görülecek diğer örgütlerle fiili bir işbirliği kurmak ve sürdürmek.
- 3)** Hükümetlere, istek üzerine, sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesi için yardım yapmak.
- 4)** Uygun teknik yardım yapmak ve acil durumlarda, hükümetlerin istekleri ya da kabulleri ile gereken yardımı yapmak.
- 5)** BM’in isteği üzerine, manda altındaki ülkeler halkı gibi özelliği olan topluluklara sağlık hizmetleri götürmek ve acil yardımlar yapmak ya da bunların sağlanmasına yardım etmek.
- 6)** Epidemiyoloji ve istatistik hizmetleri de dahil olmak üzere gerekli görülecek idari ve teknik hizmetleri kurmak ve sürdürmek.
- 7)** Epidemik, andemik vb. hastalıkların ortadan kaldırılması yolundaki çalışmalarını teşvik etmek ve geliştirmek.
- 8)** Gerektiğinde diğer İhtisas Kuruluşları ile işbirliği yaparak kazalardan doğan zararları önleyebilecek önlemlerin alınmasını teşvik etmek.
- 9)** Gerektiğinde diğer İhtisas Kuruluşları ile işbirliği yaparak, beslenme, mesken, eğlence, ekonomik ve çalışma koşullarının ve çevre sağlığı ile ilgili diğer bütün unsurların iyileştirilmesini kolaylaştırmak.
- 10)** Sağlığın geliştirilmesine katkıda bulunan bilim ve meslek grupları arasında işbirliğini kolaylaştırmak
- 11)** Uluslararası sağlık sorunlarına ilişkin sözleşmeler, anlaşmalar ve tüzükler teklif etmek, tavsiyelerde bulunmak ve bunlardan dolayı Örgüt’e düşebilecek ve amacına uygun görevleri yerine getirmek.
- 12)** Ana ve çocuk sağlığı ve refahı lehindeki hareketleri geliştirmek, ana ve çocuğun tam bir değişme halinde bulunan bir çevre ile uyumlu halde yaşamaya olan kabiliyetlerini arttırmak.
- 13)** Ruh sağlığı alanında özellikle insanlar arasında uyumlu ilişkilerin kurulmasına ilişkin her türlü faaliyetleri kolaylaştırmak.
- 14)** Sağlık alanında araştırmaları teşvik ve rehberlik etmek.

15) Sağlık, tıp ve yardımcı personelin öğretim ve yetiştirilme normlarının iyileştirilmesini kolaylaştırmak.

16) Gerekirse diğer ihtisas kuruluşları ile işbirliği yaparak kamu sağlığı, hastane hizmetleriyle sosyal güvenlik de dahil koruyucu ve tedavi edici tıbbi bakıma ilişkin idari ve sosyal teknikleri incelemek ve tanıtmak.

17) Sağlık alanında her türlü bilgi sağlamak, tavsiyelerde bulunmak ve yardımlar yapmak.

18) Sağlık bakımından aydınlatılmış bir kamuoyu oluşumuna yardım etmek.

19) Hastalıkların, ölüm nedenlerinin kamu sağlığı uygulamamethodlarının uluslararası normlarını tayin etmek ve ihtiyaca göre yeniden gözden geçirmek.

20) Teşhis yöntemlerini gerektiği kadar standart hale getirmek.

21) Yiyeceklere, biyolojik, farmasötik ve benzeri ürünlere ilişkin uluslararası normlar geliştirmek, kurmak ve bunların kabulünü teşvik etmek.

22) Genel olarak Örgüt'ün amacına ulaşmak için gereken her önlemi almak.

- ✓ WHO Kuruluş tarihi: 1948
- ✓ Türkiye'nin başvurusu: 1948Türkiye'nin resmi katılım tarihi: 1949

BİRLEŞMİŞ MİLLETLERE BAĞLI OLMAYAN DİĞER KURULUŞLAR

1-OSHA(ABD İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı)

Amerika Birleşik Devletleri'nde, 1970'de yürürlüğe giren İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununca İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı OSHA(OccupationalSafetyandHealth Administration) ABD Çalışma bakanlığına bağlı olarak kurulmuştur.

Kuruluş amacı, işyeri güvenliği ve işçi sağlığı hakkındaki yasal düzenlemeleri çıkartmaktır. NIOSH ise İSG alanında araştırma, eğitim vb. faaliyetlerde bulunarak çalışma şartlarının iyileştirilmesi için çalışmaktadır

2-EU-OSHA(Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı)

Avrupa'da OSHA-EU'nun kuruluş amacı, Avrupa Birliğinde işyerlerinin daha sağlıklı, güvenli ve üretken olmalarına katkıda bulunmaktır. Bu ajans, iş sağlığı ve güvenliği konusunda ülkelerin gelişimi ve konuyla ilgili bilgi paylaşımı sağlamaktır. Ajans üçlü bir yapıda organize olup karar verici konumda olan her bir üye devletin devlet, işçi ve işveren temsilcilerini bir araya getirmektedir.

OSHA-EU kuruluşu ve aktiviteleri üç direktifle düzenlenmiştir: Bütün üye ülkeler devlet, işçi ve işverentarafları ile Ajansa üyedirler. Yaklaşık 50 kişinin görev aldığı Ajansın çok sayıda yayını ve yıllık düzenli aktiviteleribulunmaktadır. Ayrıca her yıl Ekim ayının ikinci haftası iş sağlığı ve güvenliği haftası olarak kutlanmakta ve değişik etkinlikler düzenlenmektedir

OSHA –EU bütün üye ve aday ülkelere aynı formatta düzenlenen bir internet sayfası ve bilgi ağı mevcut olupbu sayfa aracılığı ile tüm üye ülkelerin konu ile ilgili bilgi alışverişinde bulunmaları sağlanmaktadır.

Türkiye OSHA-EU'ya aday ülke olarak gözlemci statüsünde katılmaktadır.

3-AVRUPA KOMİSYONU

Avrupa Birliği'nin(AB) yürütme organı olarak Birlik politikalarını yöneten ve uygulayan, iş sağlığı ve güvenliği konusunda faaliyetleri olan AB organıdır.

4-AVRUPA SOSYAL ŞARTI (1961)

1961 yılında imzaya açılan Avrupa Sosyal Şartı ile de, adil çalışma koşulları hakkı, çalışmada sağlık ve güvenlik hakkı, çocukların ve gençlerin korunma hakkı, kadın çalışanların korunma hakkı, bazı zayıf kesimler için çalışma ortamı dışında getirilen özel koruma; zihinsel ya da bedensel açıdan güçsüz kimselerin mesleki yetiştirme, mesleğe ve topluma uyum sağlama hakkı, nüfusun tümüne getirilen koruma; sağlığın korunması hakkı, sosyal ve tıbbi yardım görme hakkı koruma altına alınmıştır. **1988'de kabul edilen** Avrupa Sosyal Şartına Ek Protokol ile Şartın ilk şekline, meslek ve istihdamda cinsiyete dayalı ayrımcılık yapılmaksızın fırsat ve muamele eşitliği hakkı, çalışanların danışma ve bilgi alma hakkı, çalışanların çalışma ortamı ve koşullarının belirlenmesine ve iyileştirilmesine katılma hakkı eklenmiştir. Son olarak, **1996'da** Şarta, cinsel tacize ve saldırgan davranışlara karşı korunma hakkı ve çalışan temsilcilerinin korunma hakkı da eklenerek Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı

yayınlanmıştır. Ayrıca, Gözden Geçirilmiş Şart, genel bir hükümle bu hakların kullanılmasını ayrımcılığa karşı da korumaktadır.

6-AVRUPA BİRLİĞİ ÇERÇEVE DİREKTİFİ 89/391/EEC

AB Direktifinde İSG Yönetimi – Tüm dünyada uygulanan sistematik **İş Sağlığı ve Güvenliği** Yönetim Sistemlerinin en önemli kaynağı olarak gösterilen yasama girişimi, “çalışanların iş yerindeki güvenliklerini ve sağlıklarını iyileştirmeye teşvik eden önlemler hakkındaki **Avrupa Birliği Çerçeve Direktifi’dir.**

Direktif 89/391/EEC 12 Haziran 1989 da çıkarılan AB Çerçeve Direktifinde, İSG yönetimi için gerekli olan ve kamu sektöründe ve özel sektörde yer alan tüm kuruluşlar için geçerli genel ilke ve süreçlere yer verilmiştir.

Bu AB Direktifine göre, işletmelerde İş Sağlığı ve Güvenliği yönetiminin temel amacı, çalışanların güvenlik koşullarının ve sağlık durumlarının sürekli olarak iyileşmesini sağlamaktır.

Direktif bütün AB ülkelerinde yürürlüğe girmiştir. Direktifin uygulanması, ulusal strateji ve politikalarla desteklenmektedir.

Bütün İSG yönetim sistemleri belirli noktalarda birbiriyle örtüşmekle birlikte, kapsam ve yaklaşım bakımından birbirlerinden ayrılırlar.

7-SEVESO DİREKTİFİ (1976)

1976 Yılında İtalya'nın **SEVESO kasabasında** gerçekleşen endüstriyel kaza sonrasında, endüstriyel kazaların oluşmasının engellenmesi ve gerekli önlemlerin alınması adına hazırlanmış olan Seveso Direktifi (82/501/EEC) kabul edilmiştir. Bu direktifin kapsamı genişletilerek 1996 yılında 96/82/EEC Direktifi yürürlüğe girmiştir. İlerleyen yıllarda yaşanan bazı yeni endüstriyel kazalar sebebiyle bu direktif de yerini 2003/105/EEC Direktifine bırakmıştır. SEVESO Türkiye'de, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanmış olan "**Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik**" kapsamında uygulanmaktadır.

8-FLEDELFIYA BİLDİRGESİ(1944)

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün amaç ve hedefleri ve üyelerinin siyasetlerinden esinlenmiş ilkeler ile ilgili işbu bildirme 1944 te yayınlanmıştır. Konferans, Örgüt'ündeyandığı temel ilkeleri bir kez daha doğrular ve şunları özellikle bildirir;

- Emek bir mal değildir,
- Dernek kurma ve ifade özgürlüğü desteklenen bir ilerlemenin vazgeçilmez şartıdır,
- Yoksulluk, bulunduğu yerlerde, herkesin refahına yönelik bir tehlike oluşturur,
- İhtiyaca karşı mücadele, her ulusun kendi ülkesi içerisinde tükenmez bir güçle ve kamu yararının sağlanması amacıyla işçi ve işveren temsilcilerinin Hükümet temsilcileri ile eşit şartları içinde katılımlarıyla yapacakları serbest tartışmalara ve alacakları demokratik kararlara hakim olarak sürekli ve ortak bir uluslararası gayretle yürütülecektir.

9- ÇALIŞMA YAŞAMINDA TEMEL İLKE VE HAKLAR BİLDİRGESİ (1988)

Bu bildirge ile alınan kararlar şöyledir,

- İşçi ve işverenlerin örgütlenme özgürlüğü ve etkin toplu pazarlık haklarına “iyi niyet çerçevesinde riayet etme, geliştirme ve gerçekleştirme” taahhüdü
- Zorla ve zorunlu çalıştırılmanın ortadan kaldırılması
- Çocuk emeğinin yasaklanması
- Ayrımcılığın yok edilmesi

DİĞER KURULUŞLAR

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İNSAN HAKLARI KOMİTESİ

Taraf devletlerin kendisine sundukları raporları inceler ve değerlendirir. Medeni ve Siyasi **Haklara** ilişkin Uluslararası Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokol ile **İnsan Hakları Komitesi**'ne bireysel ve devletlerarası başvuru usulü tanınmıştır.

[@isg_turkiye_sinav](#) [@nacar.isg](#) [@isg_turkiye_40k](#)

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ SINAVLARA HAZIRLIK ADRESİ

www.isgturkiyesinav.com

İSG Sınava Hazırlık Gruplarımız;

Web sitesi Linki ;

<https://www.isgturkiyesinav.com>

Facebook linki;

<https://m.facebook.com/groups/193416929045293/?ref=share>

Telegram linki;

<https://t.me/joinchat/I9Mk3RuHNQrvXMKJ-B4ceQ>

İnstagram linki ;

https://instagram.com/isg_turkiye_sinav?igshid=1ctnd1itupg4z

İnstagram 2 link ;

https://instagram.com/isg_turkiye_40k?igshid=w0qgg8u8ugp0

Whatsap linki;

<https://chat.whatsapp.com/Fg6zrrXk6QVI8xSlSH7RW8>

#isteyipteyapamayacağımızhiçbirşeyyoktuR.